

4Γ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΡΙΖΕΣ, ΠΡΟΘΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΛΗΞΕΙΣ

ελληνικές ρίζες	σημασία	παραδείγματα
-anthrop-	ανθρώπινος	μισάνθρωπος, φιλάνθρωπος, ανθρωπομορφισμός
-chron-	χρόνος	αναχρονισμός, χρονικός, χρονόμετρο
-dem-	λαός	δημοκρατία, δημαγωγός, πάνδημος
-philo-, -phil-	αγάπη, φιλία	φιλανθρωπία, φιλαρμονική, φιλοσοφία

ελληνικά προθήματα	σημασία	παραδείγματα
an-, a-	χωρίς	ανήθικος, άτυπος
auto-	εαυτός	αυτοβιογραφία, αυτόματος
geo-	γη	γεωγραφία, γεωφυσική
micro-	μικρό	μικρόκοσμος, μικροκύματα, μικροσκόπιο

ελληνικές καταλήξεις	σημασία	παραδείγματα
-logy	έκφραση, επιστήμη, θεωρία	Βιολογία, δερματολογία
-meter, -metry	μέτρο	Γεωμετρία, χιλιόμετρο, παράμετρος
-phobe, -phobia	φόβος	αγοραφοβία, ξενοφοβικός
-phone	φωνή, ήχος	τηλέφωνο, γαλλόφωνος

Δ΄ ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΑΥΤΟΣΗΜΩΝ ΛΕΞΕΩΝ

Απίδι-αχλάδι	Αλιεία-ψάρεμα	Λατομείο-νταμάρι	Εκδούλευση- ρουσφέτι
Αρνί-πρόβατο	Αίσχος-ντροπή	Κορμί-σώμα	Σταγόνα-στάλα
Κόκορας-πετεινός	Ρίγος-σύγκρυο	Κλωστή-νήμα	Πλάση-σύμπαν
Γίδα-κατσίκι	Στάχτη-τέφρα	Ηνία-χαλινάρι	Ακροθαλασσιά-ακτή
Γρύλος-τριζόνι	Δέρμα-πετσί	Θαλασσοταραχή- τρικυμία	Ακρογιάλι-παραλία
Αραποσίτι- καλαμπόκι	Σβέρκος-τράχηλος	Νοικοκύρης- οικοδεσπότης	Δούλος-υπηρέτης
Σκεπή-στέγη	Καταχνιά-ομίχλη	Κόπωση-κούραση	Κωπηλάτης- λαμνοκόπος
Κοκκινογούλι- παντζάρι	Αγέλη-κοπάδι	Αέρας-άνεμος	Δόνηση-κραδασμός
Τίλιο-φλαμούρι	Ράτσα-φυλή	Αεροπλάνο- αεροσκάφος	Αμυδρός- δυσδιάκριτος
Εσκαφέας- μπουλντόζα	Διάστρεμμα- στραμπούληγμα	Θυμίαμα-λιβάνι	Αβαθής-ρηχός
Κατάλογος-λίστα	Κούτελο-μέτωπο	Εξολόθρευση- εξόντωση	Επιδέξιος-επιτήδειος
Οίδημα-πρήξιμο	Μπόι-ύψος	Αγιάτρευτος-ανίατος	Γκρίζος-φαιός
Κοτέτσι-ορνιθώνας	Κρεοπώλης-χασάπης	Αβίωτος-αφόρητος	Ορθώς-σωστά
Ίζημα-κατακάθι	Παλαμάκια- χειροκροτήματα	Αντίκρυ-απέναντι	Εντούτοις-μολονότι
Μπαρούτι-πυρίτιδα	Γένι-μούσι	Ιδίως-προπάντων	Καταβρέχω-

			μουσκεύω
Ατσάλι-χάλυβας	Βάλτος-έλος	Μεθύστακας-μπεκρής	Μετανάστης-ξενιτεμένος

ΣΥΝΩΝΥΜΕΣ ΛΕΞΕΙΣ

- Ένωση:δεσμός,ενοποίηση,συνένωση,σύνδεση
- Συνομοσπονδία:ένωση,συνένωση
- Ιδιαιτερότητα:ιδιορρυθμία,ιδιοτροπία,ιδιοτυπία,ιδιοσυγκρασία,εκκεντρικότητα,παραξενιά
- Τυποποίηση:καλούπωμα,κοινοτυπία,στερεότυπο
- Προσήλωση:αφοσίωση,απορρόφηση
- Αλλογενείς:αλλοεθνείς,αλλόφυλοι,αλλοδαποί,ξένοι
- Διακηρύξεις:ανακοινώσεις,γνωστοποιήσεις,κοινοποιήσεις,προκηρύξεις
- Χορήγηση:παροχή,επιδότηση,επιχορήγηση
- Δικαιώματα:απαιτήσεις
- Διάβαση:διέλευση,πέρασμα,διάπλους
- Βάναυσα:τραχύτατα,βίαια,άξεστα
- Αντιτάσσει:εναντιώνεται,αποκρούει,αντιμετωπίζει,επικαλείται
- Χοντρά:παχιά,έντονα
- Αρμονία:ευρυθμία,αναλογικότητα,συμμετρία
- Αποκλεισμού:απαγόρευσης,ανταπεργίας,λοκάουτ,παρεμπόδισης,εξαίρεσης
- Ισορροπίας:σταθερότητας,αρμονίας,ευστάθειας
- Ιδανικό:ιδεώδες
- Να κυριαρχήσει:να επικρατήσει,να επιβληθεί,να κρατήσει,να υπερισχύσει,να δεσπόσει
- Να καταπολεμήσουν:να αντιμετωπίσουν,να εξουδετερώσουν

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Economy : ποιο είναι το πρόθημα αυτής της λέξης και από ποια ελληνική λέξη προέρχεται; Να βρείτε 2 ακόμα ξένες λέξεις με το πρόθημα αυτό
2. Να συμπληρώσετε τα κενά των παρακάτω προτάσεων με τα αντώνυμα των λέξεων που δίνονται στην παρένθεση
 - Στη χθεσινή συνέλευση η πλειοψηφία της τάξης [απορρίπτω] τις προτάσεις του πενταμελούς συμβουλίου.
 - Το τελευταίο διάστημα παρατηρήθηκε [αύξηση] των τροχαίων ατυχημάτων.
 - Η υπογραφή στο συγκεκριμένο έγγραφο είναι [γνήσιος].
 - Φέτος είχαμε [βαρύς] χειμώνα.
 - Έγιναν πρόσφατα τρεις νέες [προσλήψεις] στην εταιρεία.
 - Προσπάθησε να [περιορίζω] τον χρόνο των εξωσχολικών δραστηριοτήτων.
 - Το δικαστήριο απέδειξε την [αθωότητα] του κατηγορουμένου.
 - Τα στοιχεία [επιβεβαιώνουν] τα λεγόμενα του μάρτυρα.